

Half Life / While we are here

SHARON EYAL-OBV & LISA VEREERTBRUGGHEN

The buzz of hardcore dystopias

Marina Srnka

Gezien op 07 december 2023
Concertgebouw en Magdalenazaal, Brugge
RECENSIEWORKSHOP
Tijdens December Dance Brugge organiseerde Pzazz een workshop danskritiek onder leiding van Pieter T'Jonck. Daar kwamen verrassende teksten uit voort die we U niet willen onthouden.

If you want to create a buzz in contemporary dance, turn up the bass and turn on the techno. That said, there was more than 'yet-another-techno-performance' going on with both Sharon Eyal's 'Half life' and Lisa Vereertbrugghen's 'While we are here'. These pieces stayed in the body for days. I felt it in the way people talked about it, or better, in their *need* to express it: verbally, or bodily by dancing some parts or movements from the performance that remained in the system. Just few days after the show, my boyfriend suddenly started repeating movements from the first sequence of 'Half Life' while goofing around in the kitchen. After 'While we are here' my colleagues spontaneously started improvising movements to the hard bass rhythm from the performance. Our bodies were full of memories and they needed to express it. What was behind this visceral drive? Was it just the techno beat still pumping through the bloodstream or was something more going on here? (NL vertaling onder)

15 JANUARI 2024

Art is not constricted only to the structural meaning and the laws of interpretation; it is through the emotional effects and intensities that 'Half Life' and 'While we are here' influence our senses and emotions consciously, or while cocooned in a trance-like state. Both works draw from the culture (and history) of techno music. The roaring soundtrack is the pulsating impulse of both creations. However, as the motivation behind these artistic choices differ, so do the effects of the two performances.

Sharon Eyal's piece vibrates through the body, I guess it must be good?
Through the repetitive, seductive, and dark rhythms of Ori Lichtik's music, Eyal creates her peculiarly minimalist, but highly demanding dance vocabulary. The intense techno beat hits instantly, hooking us up to the ominous atmosphere.

The opening image sticks to the memory. A dark stage filled with mist, like an early morning fog. Two cones of light emerge from the upper sides, shining down on two dancers at the front of the stage: a female and a male dressed in thin, skin-coloured tight-fitting clothing. Standing still on one spot, staring blankly straight ahead repeating a one-bar movement. The female dancer performs a samba-like roll of the shoulders and hips marching on the spot. By her side, with his upper body rigid and widely open, the male dancer kicks his right leg to the left, stretching as far as possible. He immediately returns to the spot and thrusts his pelvic in the same direction.

The rest of the ensemble emerges as a mass of bodies from the back of the stage. Ten bodies standing closely together. While slowly but surely moving from the back towards the front of the stage every performer is part of the collective. As the piece evolves, the two dancers in the front are subsumed by the mass. However, while the more eye-catching kick-and-thrust disappears the female dancer's samba-like movement remains a consistent theme, always emerging from the group either alone or with others. Throughout the whole performance, while the techno beat keeps the intensity going in the background, the organism keeps transforming, keeps developing, and individual dancers keep emerging from the pack and merging back in again.

Precise and rigid dance-moves to monotone music on a monochrome stage.

I won't elaborate further. Why? It's all a blur in my head. Precise and rigid dance-moves to monotone music on a monochrome stage. The dancers keep exploring the dynamics between the individual and the mass, the rebellion and the assimilation, the ever-changing co-dependence and co-influence between human beings. But they remain distant. Their empty gazes do not seem to communicate anything, and while formations vary, the beat remains repetitive and the dynamic of individuality versus community remains somewhat similar throughout. In the end, 'Half-life' remains just half-experienced, ambiguously and ever-changing. It feels like a dream, or, maybe, considering the techno backdrop, a trance.

The curtain fell abruptly. We were awakened back to ourselves. The audience was mesmerized by the intense experience. I remained somewhat on the fence. I know the work *wanted* me to feel something, but where was the connection really? What do I take away from something I can hardly remember, and that did not challenge me to think? It certainly works, but in a cold and calculated way. As many times before, this dance-club incongruency left a sour aftertaste.

Vereertbrugghen's premier is raw and intense, now this hits differently!
*'*While we are here' starts with a similar atmosphere as *'Half Life':* an obscure zone, with two luminous light beams positioned diagonally dispersing through the mist. The lightning changes creatively throughout the piece. From the go, repetitive techno music by Michael Langeder blazes through the room, encouraging us to give in to the moment. Yes, here we go again..

But that is also where the similarities end. Vereertbrugghen decision to use hardbass music lies in her experience in the Dutch underground *Gabber* scenes. In the piece, she explores a movement vocabulary that derives from the so-called *hakken* dance. Further, visible from the start: as the audience is entering the intimate 'stage', a performer is 'cleaning' it with a vacuum cleaner. She is concentrated, repeating a clear choreographic pattern. Highlighting the cleaning lady in the introduction perfectly encapsulates the working-class culture of *Gabber*-dance. And later it is her who enters the stage-night club, and fearlessly joins the dancing, as if it was her last time ...

The spectators sit around the stage, and the gaze circulates freely between them and the performers that in the second sequence are slowly entering the now clean and marked 'zone'. It is as if 'While we are here' is an inverted representation of the world, where the performance and the party comes after the cleanup.

As in Eyal's piece, the music hits us hard. Actually, even harder, as this is the 'hard' side of the techno, a minimum speed of 160 beats per minute. In this intimate setting, the bodies' connection with the hard bass vibrations becoming more tangible. First, one performer comes from the left corner. She stands still, as if waiting for someone. Looking to the right, another performer arrives: a short-haired girl with two long braids. She starts jerking her head. Then, one by one, she adds movements of her hands, legs and core. This is repeated with rest of the performers. All female 'gabberinas', five of them – Claire Godsmark, Eimi Leggett, Castelie Yalombo Lilonge, Dolores Hulan, Lisa Vereertbrugghen herself - are occupying their space, mixing freestyle with *hakken* and beat style, emphasising footwork. Throughout the piece we see influences from folk music in their movements, spatial configuration or mutual interaction. They dance in couples and triplets, sometimes arranged in an imperfect circle where they mimic each other: bending their knees, or jerking their head to the side. Sensual energies and mutual affects circulate the room, stimulate the bodies: where hard becomes soft, and *vice versa*.

Vereertbrugghen demonstrates that dance can do more, and better, than just giving theatregoers a taste of techno.

Towards the end, a climax is to be felt in the atmosphere of the performance. Both speed of the movements improvisation and music arrive to its paroxysm: chaotic, wild, liberating: "*We dance hard because there is no future here. We need to destruct our current bodies with heavy bass to find other ways of being*." The final is at the same time, subtly disturbing. They are in the flow, but also resisting. They make breaks and interruptions, go drink water, while heavy breathing shakes their bodies. It's rough, it's exhausting, they're sweating, but it seems real and alive. Finally, a calmness descends and the performance closes with a soft, repetitive chant from northern Ireland. They gather together in an emotional and intimate moment where *"another hour"* is lost, while *"the sun washes time away"*...

Where Sharon Eyal has mastered the art of bringing the techno-club to the venue, Vereertbrugghen demonstrates that dance can do more, and better, than just giving theatregoers a taste of techno. Taking the best from both worlds, she makes the instinctive, corporeal excitement of techno work for a higher cause: a rebellious act of dancing and disintegrating until you drop. In doing so, she reaffirms the potential of art to not only seduce and distract us from reality, but

also to make us look at the world a little differently.

NL Vertaling

Het rumoer rond *hardcore* dystopieën

Wil je een *buzz* veroorzaken in de hedendaagse dans, zet dan de bas harder en de techno aan. Afgezien daarvan was er wel meer aan de hand dan 'de zoveelste techno-performance', in zowel Sharon Eyal's 'Half life' als Lisa Vereertbrugghen's 'While we are here'. Deze stukken bleven dagenlang in het lichaam zitten. Ik voelde het in de manier waarop mensen erover spraken, of beter, in hun behoefte om het uit te drukken: verbaal of fysiek door sommige delen of bewegingen uit de voorstelling te dansen die in het systeem bleven. Een paar dagen na de voorstelling begon mijn vriend plots bewegingen uit de eerste scène van 'Half Life' te herhalen terwijl hij in de keuken aan het dollen was. Na 'While we are here' begonnen mijn collega's spontaan bewegingen te improviseren op het harde basritme uit de voorstelling. Onze lichamen zaten vol herinneringen en die moesten ze uitdrukken. Wat zat er achter deze viscerale drive? Was het gewoon de techno beat die nog steeds door de bloedsomloop pompte of was er hier iets meer aan de hand?

Kunst is niet beperkt tot de structurele betekenis en de wetten van de interpretatie; het is door de emotionele effecten en intensiteiten dat 'Half Life' en 'While we are' onze zintuigen en emoties bewust beïnvloeden, of terwijl we in een tranceachtige staat verkeren. Beide werken putten uit de cultuur (en geschiedenis) van de techno-muziek. De ronkende soundtrack is de pulserende impuls van beide creaties. Maar zoals de motivatie achter deze artistieke keuzes verschilt, zo verschillen ook de effecten van de twee voorstellingen.

Het stuk van Sharon Eyal vibreert door het lichaam, dat zal wel goed zijn?

Via de repetitieve, verleidelijke en duistere ritmes van Ori Lichtiks muziek creëert Eyal haar eigenaardig minimalistische, maar veeleisende dansvocabulaire. De intense techno beat slaat meteen aan en betrekt ons bij de onheilspellende sfeer.

Het openingsbeeld blijft in het geheugen hangen. Een donker podium gevuld met rook als een vroege ochtendmist. Twee lichtkegels gaan van bovenuit schijnen op twee dansers vooraan op het podium: een vrouw en een man gekleed in dunne, huidkleurige, nauwsluitende kleding. Ter plekke staren ze wezenloos recht voor zich uit en herhalen een bewegingssequentie die één maat lang is. De vrouwelijke danser voert een samba-achtige rol uit met schouders en heupen terwijl ze ter plekke trappelt. Naast haar zwiept de mannelijke danser, met zijn bovenlichaam stijf en wijd open, zijn rechterbeen zo ver mogelijk naar links. Hij trekt het meteen weer in om dan zijn bekken in dezelfde richting te duwen.

De rest van het ensemble komt als een massa lichamen van achteraan het podium tevoorschijn. Tien lichamen dicht tegen elkaar aan. Terwijl ze langzaam maar zeker van achter naar voor bewegen, is elke performer deel uit van het collectief. Naarmate het stuk vordert, worden de twee dansers vooraan opgenomen in die massa. Maar terwijl de meer in het oog springende kick-and-thrust van de man verdwijnt, blijft de samba-achtige beweging van de danseres een consistent thema, dat altijd weer opduikt de groep, alleen of met anderen. De hele voorstelling lang, terwijl de technobeat de intensiteit op de achtergrond gaande houdt, blijft het organisme transformeren en zich ontwikkelen en blijven individuele dansers uit de groep opdoemen om er weer in op te gaan.

Precieze en scherp uitgetekende dansbewegingen op monotone muziek op een monochroom podium.

Ik zal er niet verder over uitweiden. Waarom? Het is allemaal een waas in mijn hoofd. Precieze en scherp uitgetekende dansbewegingen op monotone muziek op een monochroom podium. De dansers blijven de dynamiek verkennen tussen individu en massa, rebellie en assimilatie als beeld van de steeds veranderende wederzijdse afhankelijkheid en beïnvloeding tussen mensen. Maar ze blijven afstandelijk. Hun lege blikken lijken niets te communiceren, en hoewel de formaties variëren, blijft de beat repetitief en de dynamiek van individualiteit versus gemeenschap overal eerder gelijk. Uiteindelijk blijft 'Half-life' slechts een halve ervaring, dubbelzinnig en steeds veranderend. Het voelt als een droom, of misschien, gezien de techno-achtergrond, een trance.

Het doek viel abrupt. We kwamen weer tot onszelf. Het publiek was gebiologeerd door de intense ervaring. Ik daarentegen bleef wat op mijn honger. Ik besef dat het werk me iets wilde laten voelen, maar wat was het verband eigenlijk? Wat neem ik mee van iets dat ik me nauwelijks kan herinneren en dat me niet uitdaagde om na te denken? Het werkt zeker, maar op een kille en berekende manier. Zoals zo vaak liet deze dance-club incongruentie een zure nasmaak achter.

De première van Vereertbrugghen is rauw en intens, dit raakt pas anders!
‘While we are here’ begint met een vergelijkbare sfeer als 'Half Life': een duistere zone, met twee lichtstralen die diagonaal door de mist verspreid zijn. De belichting verandert creatief gedurende het stuk. Vanaf het begin dreunt er repetitieve techno muziek van Michael Langeder door de ruimte, die ons aanmoedigt om ons over te geven aan het moment. Ja, daar gaan we weer.

Maar daar houden de overeenkomsten ook op. Vereertbrugghen's beslissing om hard bass muziek te gebruiken komt voort uit haar ervaring in de Nederlandse underground Gabber-scene. In het stuk verkent ze een bewegingsvocabulaire dat is afgeleid van de ‘hakken-dans’. Maar er is nog iets anders zichtbaar vanaf het begin: als het publiek het intieme 'podium' betreedt, 'poetst' een performer het met een stofzuiger. Ze herhaalt geconcentreerd een duidelijk choreografisch patroon. Het benadrukken van de schoonmaakster in de introductie vat de arbeiderscultuur van Gabber-dance perfect samen. En later is zij het die de toneel-nachtclub binnenkomt en onbevreesd meedanst, alsof het haar laatste keer was ...

De toeschouwers zitten rond het podium. Blikken circuleren vrijelijk tussen hen en de performers die in de tweede sequentie langzaam de nu schone en gemarkeerde 'zone' betreden. Het is alsof ‘While we are here’ een omgekeerde voorstelling van de wereld is, waar de performance en het feest na de schoonmaak komen.

Net als in Eyal's stuk raakt de muziek ons hard. Eigenlijk nog harder, want dit is de 'harde' kant van de techno, met een minimumsnelheid van 160 beats per minuut. In deze intieme setting wordt de verbinding van het lichaam met de harde bastrillingen tastbaarder. Eerst komt er een performer uit de linkerhoek. Ze staat stil, alsof ze op iemand wacht. Als je naar rechts kijkt, komt er een andere performer aan: een kortharig meisje met twee lange vlechten. Ze begint met haar hoofd te schudden. Dan voegt ze één voor één bewegingen van haar

handen, benen en romp toe. De rest van de performers hernemen dit. Alle vrouwelijke 'gabberinas', vijf van hen - Claire Godsmark, Eimi Leggett, Castelie Yalombo Lilonge, Dolores Hulan, Lisa Vereertbrugghen zelf - bezetten hun ruimte, mengen freestyle met hakken en beatstijl, met de nadruk op voetenwerk. Doorheen het stuk zien we invloeden van volksmuziek in hun bewegingen, in de ruimtelijke configuratie of in de onderlinge interactie. Ze dansen in paren en trio's, soms in een imperfecte cirkel waarbij ze elkaar nadoen: ze buigen hun knieën of schudden hun hoofd opzij. Sensuele energie en affecten over en weer circuleren door de ruimte, stimuleren de lichamen: waar hard zacht wordt, en vice versa.

Vereertbrugghen laat zien dat dans meer en beter kan dan theaterbezoekers enkel maar te laten proeven van techno.

Tegen het einde wordt een climax voelbaar in de sfeer van de voorstelling. Zowel de snelheid van de bewegingsimprovisatie als de muziek komen tot een hoogtepunt: chaotisch, wild, bevrijdend: 'We dansen hard omdat er hier geen toekomst is. We moeten onze huidige lichamen vernietigen met zware bassen om andere manieren van zijn te vinden.' De finale is tegelijkertijd subtiel verontrustend. Ze gaan mee in de stroom, maar verzetten zich ook. Ze pauzeren en onderbreken, gaan water drinken, terwijl zware ademhaling hun lichamen door elkaar schudt. Het is ruw, het is uitputtend, ze zweten, maar het lijkt echt en levend. Uiteindelijk daalt er een kalmte neer en wordt de voorstelling afgesloten met een zacht, repetitief gezang uit Noord-Ierland. Ze komen samen in een emotioneel en intiem moment waar 'nog een uur verloren gaat, terwijl de zon de tijd wegspoelt'...

Als Sharon Eyal de kunst beheerst om de technoclub naar de zaal te brengen, laat Vereertbrugghen zien dat dans meer en beter kan dan theaterbezoekers enkel maar te laten proeven van techno. Door het beste uit beide werelden te halen, laat ze de instinctieve, lichamelijke opwinding van techno werken voor een hoger doel: een rebelse daad van dansen en desintegreren tot je erbij neervalt. Daarmee bevestigt ze het potentieel van kunst om ons niet alleen te verleiden en af te leiden van de werkelijkheid, maar ook om ons een beetje anders naar de wereld te laten kijken.